

Ob priliki proslave 50-letnice obstoja našega Rdečega križa se bo v šolskem letu 1925/26, vršil spomladni kongres članov Podmladka iz vse države. Na tem kongresu bo vsaka šola izkazala, kaj je učinila in v koliko izvršuje program Podmladka. Do tega časa naj se pripravijo čim več ročnih del za razstavo, ki se bo tem povodom priredila v Beogradu. Deca naj se fotografirajo pri delu v delavnici, na vrtu, na igrališču, na ekskurziji, pri zabavi itd. Glavnemu odboru naj se pošljejo poleg izveščaja tudi fotografije, da jih uporabi po potrebi za »Glasnik«.

Tajnik: Predsednik:
Fran Gabršček s. r. J. Wester s. r.

Pristavek: Šolam, ki nanovo pristopijo k organizaciji Podmladka, bo razredne in članske karte poslal oblastni odbor v Ljubljani!

Splošne vesti.

— **Dopisnike »Učiteljskega Tovarisa«** prosimo malo potrpljenja, ker smo radi poročila o skupščinah UJU primorani nekaterim članke in dopise odložiti za prihodnje število.

— **Upokojitev učiteljev z 32 službenimi leti.** Kakor poroča »Narodna Prosveta« je minister prosvete upokojil mnogo učiteljev, ki so dovršili 32 službenih let. G. minister je to storil pred uveljavljenjem finančnega zakona o dvanajstinih, tako da dobe vsi tudi 15% dodatek v pokojnino.

— **Kako naj se učiteljice oblačijo?** Minister prosvete g. Vukičević je izdal odredbo O. N. br. 31.084 od 28. julija 1925 s katero odreja, da morajo učiteljice nositi na ulici posebno pa v šoli dostojno obliko, ki odgovarja njihovu položaju in zvanju. Svoj odlok utemeljuje g. minister s tem, da so učiteljice imele dosedaj krila do kolen, roke gole do ramen in globok dekolte, ki ne odgovarja lepoti in ne okolici v kateri žive.

— **Znižanje cen šolskim zvezkom.** Učiteljsko opozarjamo, da je Učiteljska tiskarna znatno znižala cene šolskim zvezkom. Poleg tega je pridejan zvezkom tudi pinik, tako da so zvezki Učiteljske tiskarne sedaj, najboljši in najcenejši. Zahtevajte cenike!

— **Ne dobite ga več,** namreč »Ročnega kataloga«, ker je popolnoma razprodan. Saj smo pravočasno opozarjali nani. Šolske upravitelje in upraviteljice opozarjamo naj si nabavijo Finkovo zbirko vseh naredb in šolskih uredb, katerim je sedaj cena znatno znižana in jih rabi vsaka šolska upraviteljica in vsak šolski upravitelj, da mu ne bo treba izpraševati okrog, kako naj postopa. Tudi za vsakega učitelja in učiteljico so potrebne te odredbe, da ne bodo vedno izpraševali upravitelje kako naj postopajo. Sežite po »Staležu šolstva v Sloveniji«, ki stane samo 10 Din, dokler ga je še kaj v zalogi. Glejte oglaš.

— **Uvedite v svoje šole nainovešče zemljevide slovenskega ozemlja,** ki sta jih izdala Učiteljski dom v Mariboru in Učiteljski konvikt v Ljubljani.

Čisti dobiček ostane izključno Učiteljskemu domu in Učiteljskemu konviktu, zato je dolžnost vsakega učitelja in učiteljice, da širi te zemljevide.

Zemljevidi so prvovrstni in so zelo prikladni za uporabo pri pouku in orientaciji pri okraju ter so aprobirani od prosvetnega oddelka.

Šole so na zemljevidu posebej označene z rdečo barvo, tako da dobro služijo za izhodišče pri zemljepisnem pouku.

Vsa konvencionalna znamenja so zastopana na zemljevidu, da se jih otrok lahko priuči.

Izšli so dosedaj sledeči zemljevidi Učiteljskega doma in Učiteljskega konvikta.

1. Pohorje, Koziak (Učiteljski dom);
2. Slovenske gorice, Dravsko-Ptujsko polje (Učiteljski dom);

3. Prekmurje in Medžimurje (Učiteljski dom);
4. Kamniške planine, Gorenjska ravnina, Ljubljansko polje in Mežiška dolina (Učiteljski konvikt).

Cena zemljevidov je v podrobnosti razprodanih a Din 10, za šole pri večjem direktnem naročilu (najmanj 10 izvodov) a Din 7,50. Za poravnavo bo priložena poštna položnica.

Naročajo se zemljevidi direktno pri Učiteljskem domu (Anton Hren, šol. upravitelj v Studenčih pri Mariboru) oziroma pri društvu Učiteljski konvikt v Ljubljani (Josip Kobal, strok. učitelj Ljubljana, Učiteljska tiskarna).

Uporabljajte v šolah le zemljevide Učiteljskega doma in Učiteljskega konvikta!

— **Veliko znižanje cen. Učiteljsko opozarjamo na znižanje cen knjigam Učiteljske tiskarne. Opozarjamo na tozadevne oglase v našem listu.**

— **Šolski upravitelji tekmujejo med seboj,** kako bi bolj okusno in nacionalno okrasili svoje šole v notranjosti, pri tem pa pozabljajo, da je Učiteljska tiskarna založila velike in krasne slike naših velmož, ki so okras vsaki sobi in učilnici in so le po 10 Din. Niso pa to samo slike za okras temveč so tudi učilo za pouk in so iz tega vzroka neobhodno potrebne vsaki šoli. Zahtevajte cenike pri Učiteljski tiskarni!

— **Mnogo učiteljev še ne ve,** da so izšle velike slike kmečke slovenske hiše in kmečke sobe v lepem barvotisku in stanejo samo 30 Din komad. V šoli služijo kot učilo in sicer kot nacionalno učilo, ker kažejo nacionalno našo kožo in sobo. Naročajo se slike v Učiteljski tiskarni.

— **10. oktober 1925.** Blizamo se peti obletnici nesrečnega izida koroškega plebiscita in naša dolžnost je, da ta dan resno manifestiramo za koroške Slovence. Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice v Ljubljani pripravlja z vso intenzivnostjo resne manifestacije širom Slovenije in se razpošilja po prav te dni tozadevni dopisi in navodila na vse v poštevi prihajajoče faktorje. Že danes prosimo, da se pripravijo prav vsi kraji na to manifestacijo. Pokrajinski odbor bo šel vsem prirediteljem kolikor bo le mogoče na roko. Nemci v Avstriji pripravljajo za ta dan šumne veselice, mi pa se z resnimi prireditvami spomnimo koroških Slovencev in dajmo jim moči, da vztrajajo v njihovem boju za ohranitev svojega jezika in svoje zemlje, kjer je tekla zibelka Slovenstva. Slovenci, pripravite se, da bo 10. oktober — Koroški dan — izpadel častno za nas in za brate onstran Karavank.

Jugoslovenska Matica.

— **Vodstva strokovnih obrtnih nadaljevalnih šol opozarjamo na pravočasni nakup čitanke za te šole. Več pove oglaš v današnjem listu.**

— **Ta teden izide zbirka 30 troglasnih mladinskih zborov** — večinoma narodnih pesmi, katere je zbral in harmoniziral Ciril Pregelj, učitelj v Celju. Zbirka je potrebna ker je doslej učiteljsvu primanjkovalo učnikovih, a predvsem lahko pevnih mladinskih pevskih zborov. Z to izdajo bode ustrezno višje organiziranim osnovnim šolam in meščanskim šolam dobrodošla bode pa tudi nižjim razredom srednjih šol in glasbenim zavodom. Ker je delo izšlo v samozaložbi, se dobiva pri izdajatelju v Celju, mestna osnovna šola

Upokojitve, napredovanja in imenovanja.

— **i Imenovanja.** Na osnovi čl. 71. čin. zak. so imenovani: V Pamečah Ivan Lazar; v Gornji Radgoni Ana Strgarjeva; pri Sv. Križu Hedvika Slokarjeva; v Kramarovicah Terezija Permušova; na Ptujski gori Marta Jurkova; v Slivnici Bogdana Rupnikova; v Zg. Kungoti Ana Leskovarjeva; pri Sv. Lovrencu Zora Logarjeva; v Grižah Ž. Kiler; pri Sv. Križu Ljudmila Glinškova; v Grižah Marija Kastelčeva; v Dol. Lendavi Draga Roškarjeva; v Pertočih Hilda Požarjeva; pri Sv. Duhu I. Ferjančičeva.

Književnost in umetnost.

Vse tu navedene knjige in publikacije se dobe v Učiteljski knjižarni v Ljubljani. Frančiškanska ulica št. 6.

Ocene.

— **k Petrovič-Skrbinšek.** Vozel. Vaška igra v treh dejanjih. Oder, zbirka gledaliških iger 11. zvezek. V Ljubljani 1925. Založila Tiskovna zadruga. Cena broš. Din 18, s poštnino 75 par več.

Pravkar igrajo v ljubljanskem gledališču Petrovičev komedijo Vozel. Zato bo izdala Tiskovne zadruge dobrodošla obiskovalcem gledališča, kot tudi vsem podeželskim odrom, za katere je Petrovičeva igra kot ustvarjena. Za njeno uprizoritev je potrebno le šest oseb.

— **k Prva pomoč.** Spisal mestni fizik in šef-zdravnik rešilne postaje v Ljubljani. S 40 slikami. Založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Cena 32 Din.

Človeka preganja sto in sto nesreč na dan in podležje lahko smrti, če si ne zna pomagati. Mnogo ljudi lahko rešimo smrti, če jim pravčasno priskočimo na pomoč in če jim znamo pomagati. V to svrhu je spisal dr. Rus knjigo »Prva pomoč«. Knjiga je velikega pomena za pouk mladine v šoli, za poljudna predavanja, ki jih lahko vsakdo napravi na podlagi te knjige, za ljudske in šolske knjižnice, ker je knjiga pisana tako poljudno, da je razumljiva vsakomur. Obsega pa tudi vsa poglavja, ki jih mora znati vsakdo, ki hoče priskočiti na pomoč ponesrečenemu človeku. Učitelji jo potrebujejo, ker se jim pri telovadnem pouku ali pri ročnem delu lahko ponesreči kak otrok, ki mu morajo pomagati. Najprej opisuje, kako je postopati z vsakršnimi ranami, krvavitvami iz ran, iz nosa in pri opasnosti izkrvavljenja sploh. Kako nam je postopati z opeklinami in oparinami, z razjedami, ozeblinami? Kako napravimo umetno dihanje če kdo ponesreči? Pri poskodbah po blisku in elektriki. Nadalje obsega še sledeča poglavja: Odrine. Tuje tvarine: v oči, v ušesu, v nosu, v želodcu, v črelih, trnek, kvačka, klopi. Strupene rane, steklost, strupene kače, pik mrčesov. Omrtvični krč ali krčevita odrevenelost — tetanus. Zmečkanine. Izvini in izpah. Kostni prelom. Pretres živcev ali šok. Pretres možganov. Znaki smrti. Prevažanje bolnikov. Možganski mrtvoud ali možganska kap. Omedlevica. Božast, božje ali padavica. Histerija. Vročinski mrtvoud ali vročinska kap. Solnčarica. Kolika ali krči v trebuhu. Pijanost. Kile. Zastrupljenje. Zadušenje pri jedi. Utopljenje. Zadušenje po pritisku. Zadušenje s plini. Obešenje. Besnost. V vseh teh slučajih nam pove dr. Rus, kako se jih obvarujemo in kako je postopati s takimi ljudmi. Knjiga je edina te vrste v naši literaturi, poljudno pisana in opremljena s slikami iz katerih je razvidno tudi na sliki, kako je postopati v posameznih slučajih.

Naša gospodarska organizacija.

OBRAMBNI SKLAD.

Za obrambni sklad je darovala tov. M. Jezovšek v Beltincih Prekmurje 5 Din. — Živel! posnemalci! Darujte za »Obrambni sklad«, ki bo služil v pravno-obrambno zaščito učiteljsva in v svrhu izpopolnitve pravno-informacijske in posredovalne pisarne!

— **g Društvo »Učit. Samopomoč«.** S 1. septembrom t. l. je sprejemanje nad 45-letnikov zaključeno. Zato prosim vse nabiralce(ke), ki imajo v nabirnih polah priglase iz letošnjih počitnic, da mi pole prav v kratkem pošljejo v Ljubljano. Prosim jih tudi, da nad 45 let starih priglasecev nič več ne vpisujejo v nabiralne pole. Nabirajo in vpisujejo naj prav pridno mlajše tovarišice in tovariše. Današnja posmrtnina 7165 Din. Ta se pa z vsakim novim vpisanim članom poveča za 5 Din. »Učit. Samopomoč« ima danes 1433 članov. — Tovarišice, tovariši! Priglašajte se, pridobivajte društvu novih članov! Čimveč nas bo, večje bodo posmrtnine, lepša bo zavest, da naši preostali vsaj v prvih dneh nesreče ne bodo trpeli pomanjkanja. — Vsa pojasnila daje tov. Ivan Kocijančič, Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 13, vrata 10.

— **g Članom »Učit. Samopomoč«.** Društvena uprava je v teh dneh razposlala vsem svojim članom položnice za zadnje tri smrtne slučaje (Edv. Bohinc in Fr. Stergar, Ljubljana ter Miha Kristl Slov. Bistrica). Članski prispevek se računa po novih pravilih, to je po 5 Din za vsak smrtni slučaj. Zakonski (učitelj-

ski) pari plačajo na eno položnico dva in znesek 30,50 Din. Za gornje tri smrtne slučaje je izplačala društvena uprava dedičem znesek 18.765 Din. Danes ima »U. S.« 1433 članov, posmrtnina znaša 7165 Din. Društvo se lepo razvija. Vpisalo se je v pretečenem šolskem letu (od 1. septembra 1924 do 31. avgusta 1925) nad 600 članov, samo v juliju in avgustu 1925 okrog 300. Vseh priglasecev je še danes okrog 300. — V zadnjih dneh meseca julija t. l. je razposlal upravnik nekaterim članom obračune za zaostala plačila. Ker so bili nekateri opomini za dnji prosim dotičnike, da poravnajo zaostanke, ker jih mora sicer odbor izključiti. Društvo ima napram svojim članom velike obveznosti, katere pa tudi tako in točno vrši; zato mora vodstvo zahtevati od svojih članov, da vse članske prispevke ob pravem času točno in redno poravnajo.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

Vabila:

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POLITIČNI OKRAJ LJUTOMER** zboruje vsled zadnjega društvenega sklepa v soboto, dne 19. septembra t. l. ob pol 11. uri v Radincih. Po eg običajnih točk je na dnevnem redu poročilo o pokrajinski skupščini v Šoštanju in o glavni skupščini v Subotici; poroča tovariš predsednik Mavrič. Za predavanje se je priglasi tovariš nadzornik Karbaš Fran, ki bo referiral o temi: »Nekaj smernic za uspešno delo v šoli in izven nje«. — Tovarišice, ki nameravajo pristopiti k »Samopomoči«, se naj po zborovanju zglasijo; g. ede tozadevni pojasnil opozarjam dotične na zadnje številke »Učit. Tovarisa« (štev. 22., 26. itd.). — Tajnik.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KONJIŠKI OKRAJ** zboruje v soboto, dne 19. septembra 1925 ob 10. uri v deški šoli v Konjicah. Vzporod: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. »Petje v osnovni šoli«, podava tov. J. Šegula. 4. O pokrajinski skupščini UJU v Šoštanju, poročata tovarišica M. Kavac in tovariš J. Kržič. 5. O glavni skupščini UJU v Subotici, poroča tov. Fr. Brglez. 6. Slučajnosti. Počnoštevila udeležba je stanovska dolžnost. — Odbor.

— **UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KRANJSKI ŠOLSKI OKRAJ** zboruje v sredo, dne 16. septembra t. l. ob 9. uri v Trziču v meščanskošolski telovadnici. Udeležba obvezna! — Odbor.

Odgovorni urednik Ivan Dimnik. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Radi izborne kvalitete Vam priporočamo nabaviti si za jesen in zimo

„KARO“ čevlje

Lastne delavnice. Cene solidne.

MARIBOR
Koroška cesta 19
Le najboljše je najceneje

Malo čudo! Malo čudo!

Najnoviji model pisaceg stroja

sustava „FROLIO“

komplet samo Din 980.—.

Normalna širina valjka. 84 pisaca znaka. Močnost 8 istodobnih kopij. Najsolidnejša konstrukcija. Promenljivi valjak bilo za latinico bilo za cirilico ili ostale jezike. Svaki može odmah bez poduke pisati. Jednogišnje pismeno jamstvo. U zadnjih 6 mjeseci prodano 20.000 komada. Zahtjevanje odmah prospekt G od trgovine pisacih strojeva, uredskog namještaja, vrpca i pribora LJUBOMIR BERTIĆ, Zagreb, Hatzova ulica 25.

Vsem šolam v nabavo:

I^a. ameriansko Prašno olie raf., kisline prosto in brez vonja, znamke „Hygieni“, v pločevinastih posodah in železnih sodčkih.

I^a. Karbolinej

orehovorjave barve, usede prost

priporoča po nizkih cenah

Avgust Žlahtič

razpečavanje amerik. mineralnooljnih in kemikalnih produktov

Telefon 66.

Maribor, Slovenska ul. 2.

Naročajte
šolske tiskovine
pri
Učiteljski tiskarni
v Ljubljani.

Pelikan
ZALOGA BARV, TUŠEV IN RADIRK.
POVSOD NA ZALOGI — TISKOVINE NA ZAHTEVO.
GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.